

KOMMUNEDELPLAN FOR KLIMA OG ENERGI

HANDLINGSDEL – RÅDMANNENS FORSLAG 19.12.2017

Innhold

OPPFØLGING	3
HOVEDMÅL FOR PLANEN	4
EGEN VIRKSOMHETS KLIMAPÅVIRKNING OG ENERGIBRUK	5
AREAL OG TRANSPORT	7
AVFALL.....	9
LANDBRUK.....	10
UTDANNING, INFORMASJON OG HOLDNINGER	11
KLIMASATS	13
KLIMATILPASNING	14
TILTAK FORDELT PÅ RESULTATOMRÅDER.....	15

OPPFØLGING

Kommunedelplan for klima og energi er en tematisk kommunedelplan og består av to deler, en plandel og en handlingsdel. Handlingsdelen er avledet av plandelen og består av målsettinger og tiltak knyttet til fem temaområder.

Gjennomføringen av Klima- og energiplanen skal konkretiseres gjennom kommunens samlede handlingsprogram hver høst. Ved rullering av kommunens planstrategi hvert fjerde år, vil det bli vurdert om klima- og energiplanen skal rulleres.

Gjennomføring av klima- og energiltak i Vestby kommune skal gjøres av den enheten og fagpersonen som arbeider med gjeldene fagfelt, og arbeidet skal integreres i eksisterende virksomheters drift. Det fremgår av handlingsdelen hvilken enhet som er ansvarlig for gjennomføring når gjennomføring skal foregå. Videre beskriver den tiltakenes innhold, samt kostnad knyttet til gjennomføring.

HOVEDMÅL FOR PLANEN

MÅL

I Vestby kommune skal bidra til å nå nasjonale og regionale klimamål for å redusere klimagassutslipp og energiforbruk, i egen virksomhet og i kommunen som helhet, samt være forberedt på de utfordringene et endret klima vil medføre.

I 2050 skal Vestby være et lavutslippssamfunn og innen 2030 skal klimagassutslippene være redusert med minst 40 prosent.

	Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad
1.1	Statistikk for utslippsreduksjon	Innen 2021 skal Vestby kommune ha utarbeidet statistikk som viser konkret hvilke utslippsreduksjoner som er nødvendig for å oppnå målet om 40 % reduksjon innen 2030	PBG	Egeninnsats
1.2	Oppfølging av handlingsplan	Hvert år skal hvert resultatområde komme med innspill til handlingsprogrammet om hvilke klima- og energiltak det skal jobbes med de neste årene.	Alle RO	Egeninnsats

EGEN VIRKSOMHETS KLIMAPÅVIRKNING OG ENERGIBRUK

MÅL

Kommunens egen virksomhet skal være et forbilde for innbyggere og andre virksomheter når det gjelder å redusere energiforbruk og klimagassutslipp. Klimahensyn skal veie tungt i alle beslutninger som tas.

	Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad
2.1	Utfasing av oljefyr Garder skole	Gjennomføre et prosjekt for å fase ut bruken av oljefyr som primærkilde på Garder skole.	RO Eiendom	Budsjettert i vedlikeholdsplan
2.2	Utfasing av oljefyr Prestegården	Bistå Prestegårdstiftelsen med utfasing av oljefyr som primærkilde på Vestby Prestegård.	RO Eiendom	Uavklart
2.3	Gjennomføring av tiltak i tilskuddsbrev fra ENOVA 02.03.15	Vestby kommune, RO-Eiendom, har samlet alle sine enøkrelaterte tiltak i en søknad til Enova, søkt støtte for å få realisert flere tiltak med begrenset lønnsomhet. Samlet areal for søknaden utgjør 65.000 m ² . Mål for energireduksjon er 3,8 GWh samt 1,7 GWh i konvertering. Konvertering vil skje fra direkte elektrisk oppvarming til vannbåren varme med lavtemperatur radiatorer/varmebatterier og varme-pumper vann/vann med borehull. Tiltaksperiode 02.03.15 til 03.02.18.	RO Eiendom	Tidligere budsjettert
2.4	Rapportering energiforbruk	Utarbeide et godt system for måling og rapportering på energiforbruk i kommunale bygg	RO Eiendom	Egeninnsats

2.5	Energimerking av kommunale bygg	Energimerke alle kommunale bygg over 1000 m ²	RO Eiendom	100.000,-
2.6	Rutine for energiovervåkingssystemer	Utarbeide rutiner og gjennomføre opplæring av driftspersonellet for å kunne ta i bruk energiovervåkingssystemet i de kommunale byggene på en god måte.	RO Eiendom	Egeninnsats
2.7	Styringssystemer for energibruk	Installere sentral driftskontroll i alle formålsbygg for å for å få best mulig inn klima og optimalisere energibruken i byggene.	RO Eiendom	700.000,-
2.8	Miljøfokus i byggeprosjekter	Vurdere ytterligere miljøfokus på nybygg og rehabiliteringsprosjekter utover gjeldene TEK-standard, solfanger, solceller mv.	RO Eiendom	Egeninnsats
2.9	Oppfølging av miljøsertifiserte bygg	Videreføre / følge opp allerede miljøsertifiserte bygg. Få sertifisert de gjenstående. Barnehager og skoler sertifiseres som Grønt Flagg, øvrige virksomheter som Miljøfyrtårn.	RO Eiendom har koordineringsansvar	Vurderes som tiltak i budsjett/handlingsprogram
2.10	Informasjon og bevisstgjøring om miljø- og klimavennlige innkjøp	Informasjon og økt bevissthet omkring hvordan anskaffelsene kan gjøres mer miljø- og klimavennlige.	SAD, innkjøpsavdelingen	Egeninnsats
2.11	Miljø- og klimavennlige innkjøp	Sette energi-, klima- og miljøhensyn på dagsorden i styringsgruppa for felles innkjøpskontor	SAD	Egeninnsats
2.12	Ta i bruk Miljøprogram og klimagassregnskap	Ta i bruk Miljøprogram for miljøoppfølgingsplan og klimagassregnskap i alle kommunens bygg- og anleggsprosjekter. Hvordan dette skal inngå i ulike prosjekter, skal innarbeides i allerede eksisterende rutiner.	RO Eiendom	Egeninnsats
2.13	Utskiftning av gatebelysning	Utskiftning av all gatebelysning til LED	RO KOM/TEK	Tidligere budsjettet
2.14	Oppfølging av handlingsplan	Hvert år skal hvert resultatområde komme med innspill til handlingsprogrammet om hvilke klima- og energiltak det skal jobbes med de neste årene.	Alle RO	Egeninnsats

MÅL

Vestby kommune skal gjennom sin arealplanlegging legge til rette for reduksjon av klimagassutslipp

	Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad
3.1	Revisjon av kommuneplan	Ikke regulerte og ikke utbygde bolig. Og næringsområder som ikke oppfyller vekstfordelingsprinsippet i Regional plan for areal og transport, skal vurderes tatt ut av kommuneplanen. Vurdere å endre bestemmelser som åpner for bolig- og næringsbebyggelse i strid med vekstfordelingsprinsippet. Vurdere å legge inn et hovedsykkelveinett i kommuneplanen. Gjennomgang av mulighetene til å regulere parkering	Kommuneplanlegger og PBG	Egeninnsats
3.2	Lage sykkelstrategi	Utarbeide og aktivt ta i bruk sykkelstrategi	RO PBG, Plan	Egeninnsats
3.3	Plan for ladeinfrastruktur	Utarbeide og gjennomføre plan for ladeinfrastruktur for elbiler	RO PBG, Plan, i samarbeid med berørte RO	Egeninnsats Kostnader for opparbeiding av ladeinfrastruktur
3.4	Innkjøp av el-sykler til Rådhuset	Innkjøp av to el-sykler for bruk av rådhusets ansatte ved befaringer ol.	SAD, innkjøpsansvarlig	20.000,- per sykkel

3.5	Redusere CO ₂ -utslipp fra kommunens bilpark	Når en kommunal bil er moden for utskiftning, skal den erstattes med den i forhold til brukskravene minst miljøbelastende bilen tilgjengelig til enhver tid, eller el-sykkel	Alle RO med egne biler	Vurderes som tiltak i budsjett/handlingsprogram
3.6	Sykkel, gange og kollektivtransport i arealplaner	Det skal i alle planbeskrivelser redegjøres for hvordan planen legger til rette for økt sykkel, gange og kollektivtransport.	PBG	Egeninnsats
3.7	Revisjon av reguleringsplaner	Vedtatte reguleringsplaner som er i strid med vekstfordelingsprinsippet i Regional plan for areal og transport skal gjennomgås med tanke på å redusere antall nye boenheter som planene åpner for. Enten gjennom planendring eller gjennom revisjon av kommuneplan.	PBG	Egeninnsats
3.8	Kollektivtransport	Vestby kommune skal være en aktiv pådriver for øke frekvensen på tog og eksisterende bussruter. Kommunen skal også vurdere mulige tiltak for å bedre sikkerhet og framkommelighet for buss	RO KOM/TEK	Egeninnsats
3.9	Dispensasjoner	Kommunen skal være svært restriktiv med å gi dispensasjoner og mindre endringer av planer som kan medføre flere boenheter utenfor Vestby sentrum og som ikke har kort trafiksikker gangadkomst til bussholdeplass med god frekvens.	PBG og PLM	Løpende egeninnsats
3.10	Vestby sentrum	Bygge ut felles infrastruktur, prioritere samarbeid med utbyggere som ønsker å bygge i samsvar med områderegulering for sentrum, aktivt påvirke Akershus fylkeskommune, Statens vegvesen, Jernbaneverket og Bane NOR for å få disse til å prioritere utbygging i Vestby sentrum.	SAD, PBG, KOM/TEK	Egeninnsats

AVFALL

MÅL

Vestby kommune skal være en aktiv eier i MOVAR for å bidra til en reduksjon av avfallsmengden og bedre håndtering av avfall i kommunen.

	Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad
4.1	Regulering av områder til innsamling av avfall	Inkludere områder til innsamling av avfall i arealplanleggingen ved regulering av nye boligområder	RO PBG, Plan	Egeninnsats
4.2	Kildesortere i alle kommunale bygg	Videreføre system for kildesortering med 4 fraksjoner (papp/papir, plast, glass/metall og restavfall) i alle kommunale bygg, både innomhus og utomhus, hentes av MOVAR. Utover dette videreføres rutinene for behandling av farlig avfall og EE-avfall.	RO Eiendom	Egeninnsats
4.3	Informasjon om avfallsreduksjon og kildesortering	MOVAR skal ha et fokus på informasjonstiltak om avfallsreduksjon og kildesortering	MOVAR	Egeninnsats

MÅL

Vestby kommune skal bidra til at jord- og skogbruket i kommunen kan opprettholde og utvikle produksjonen av mat, dyrefor og trevirke med bærekraftige, klimavennlige driftsmetoder.

Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	
5.1	Målrettet skogskjøtsel	Informere om foryngelsesplikten og oppfordre til tette foryngelser ved behandling av hogstmeldinger. Gjennomføre prosjekter og drive oppsøkende virksomhet for økt ungsogpleie og plantetetthet.	Landbrukskontoret	Egeninnsats
5.2	Informasjon om klima og miljø i landbruk	Informere om virkemidler knyttet til miljø- og klimatiltak i landbruket via Follo landbrukskontors nettsider, e-post og arrangementer. Bistå bønder til å planlegge og søke støtte til tiltak som gir miljø- og klimagevinst.	Landbrukskontoret	Egeninnsats
5.3	Effektive dreneringstiltak i landbruket	Riktig drenering vil gi reduserte utslipp av lystgass. Kommunen forvalter tilskudd til drenering og skal informere og veilede bønder om ordningen og planlegging av tiltak.	Landbrukskontoret	Egeninnsats
5.4	Kompetanseheving og bedre formidling av informasjon	Økt innsats på rådgivning og kunnskapsbygging om klima- og miljøvennlige driftsmetoder og om energiomlegging ved nybygg og ombygging i landbruket, ved å henvise til relevant rådgivning om energi- og klimaspørsmål, og ved hjelp av workshops, seminarer, fagdager og informasjonsskriv.	Landbrukskontoret	Egeninnsats og kostnader knyttet til gjennomføring av workshops,

				seminarer og lignende
5.5	Utrede potensiale for bruk av halm fra kornproduksjon til andre formål	Halm er et biprodukt som for en stor del blir pløyd ned eller liggende igjen, som gjør at CO ₂ går tilbake til atmosfæren i løpet av relativt kort tid. Med forutsetning om samarbeid mellom Follo-kommunene kan Follo landbrukskontor utrede potensialet for bruk av halm til bioenergi, eventuelt biokull.	Landbrukskontoret	Egeninnsats
5.6	Stans i nydyrking av myr og tilhørende tiltak	Her gjelder flere deltiltak for landbruk og skogbruk: <ul style="list-style-type: none"> - Stans i nydyrking av myr - Restaurering av dyrket myr som tas ut av drift av naturgitte årsaker - Restaurering av dyrket myr som krever omfattende drenering for fortsatt jordbruksproduksjon - Tilplanting av skog på tidligere dyrket myr som ikke er hensiktsmessig å restaurere - Nygrøfting, rensing og vedlikehold av grøftet myr skal ikke skje i kommunens skogområder, og private skogeiere oppfordres til det samme. Det kartlegges hvilke myrer som allerede er grøftet i skogbruket og restaureres om det er mulig og hensiktsmessig. 	Landbrukskontoret, og kommunens plan- og miljørådgiver	Egeninnsats

UTDANNING, INFORMASJON OG HOLDNINGER

MÅL

Vestby kommune skal tilrettelegge for ønskede handlingsmønstre og bevisstgjøre innbyggere når det gjelder klimavennlige løsninger.

	Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad
6.1	Økt fokus på sykling	Informasjonsarbeid om sykling rettet mot kommunens innbyggere	RO Kultur, Folkehelsekoordinator	Egeninnsats
6.2	Gå- og sykkelaksjon rettet mot skolene	Oppfordring/tilrettelegging for at flere barn kan gå og sykle til skolen	Skole i samarbeid med FAU	Egeninnsats
6.3	Informasjonsarbeid på kommunens nettsider	Kommunen skal på sine egne nettsider legge ut informasjon om energi- og klimatiltak som er relevante for kommunens innbyggere. Det skal videre lages en lenkesamling som viser til relevante informasjonssider og støtteordninger.	RO PBG, Bygg	Egeninnsats
6.4	Klima som tema i skolen/undervisning	Det legges større vekt på bevissthet rundt klima og miljø i undervisningen.	RO Skole	Egeninnsats

MÅL

Vestby kommune skal årlig utarbeide klimaprosjekter som kan realiseres gjennom støtte fra Klimasats eller lignende støtteordninger.

	Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad
7.1	Årlige søknader	Det skal årlig utarbeides minst én søknad fra resultatområdene eiendom og kommunalteknikk til Klimasats eller tilsvarende ordninger	RO Eiendom og RO KOM/TEK	Egeninnsats

MÅL

Vestby kommune skal være forberedt på å kunne håndtere uforutsette og uønskede hendelser som følger av forventede klimaendringer de neste 100 årene.

	Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad
8.1	Kompetanseheving	Fagdag der kommunen setter seg inn i relevant materiale	RO PBG, KOM/TEK, SAD, kommuneplanlegger	Egeninnsats
8.2	Produsere flomkart	Utarbeidelse av kart som viser flomveier for hele kommunen – et slikt kart vil være et viktig verktøy for videre planlegging	RO PBG, Plan og Geodata	Egeninnsats
8.3	Vurdere bestemmelser om byggegrense og byggehøyde over havet	Ved revisjon av kommuneplanen skal det vurderes behov for endringer av bestemmelser om byggegrense og byggehøyde over havet	SAD, Kommuneplanlegger	Egeninnsats
8.4	Overvannstrategi	Utarbeide overvannstrategi for kommunens videre arbeid med overvannshåndtering	RO KOM/TEK	Egeninnsats, evt. konsulentarbeid
8.5	Lage plan for avløp	Utarbeide en plan for avløp	RO KOM/TEK	Egeninnsats
8.6	Oppgradering av grøfter	3000 meter grøfter skal oppgraderes hvert år	RO KOM/TEK	Egeninnsats
8.7	Fokus på overvann i arealplanleggingen	Fortsatt fokus på overvann, håndtering og fordrøyning, i arealplanleggingen	RO PBG, Plan	Egeninnsats

TILTAK FORDELT PÅ RESULTATOMRÅDER

ANSVARLIG ENHET	TILTAK	ID
Sentraladministrasjonen (SAD)	<ul style="list-style-type: none"> • Informasjon og bevisstgjøring om miljø- og klimavennlige innkjøp • Miljø- og klimavennlige innkjøp • Revisjon av kommuneplan • Innkjøp av el-sykler til Rådhuset • Kompetanseheving • Vurdere bestemmelser om byggegrenser og byggehøyder over havet 	2.10 2.11 3.1 3.4 8.1 8.3
RO Eiendom	<ul style="list-style-type: none"> • Utfasing av oljefyr Gardervegen • Utfasing av oljefyr Prestegården • Gjennomføring av tiltak med støtte fra ENOVA • Rapportering energiforbruk • Energimerking av kommunale bygg • Rutine for energiovervåkingssystemer • Styringssystemer for energibruk • Miljøfokus i byggeprosjektene • Oppfølging av miljøsertifiserte bygg • Ta i bruk Miljøprogram og klimagassregnskap • Plan for ladeinfrastruktur • Kildesortere i alle kommunale bygg • Årlige søknader 	2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6 2.7 2.8 2.9 2.12 3.3 4.2 7.1

RO Plan, bygg og geodata	<ul style="list-style-type: none"> • Statistikk • Lage sykkelstrategi • Plan for ladeinfrastruktur • Regulering av områder til innsamling av avfall • Informasjonsarbeid på kommunens nettsider • Kompetanseheving • Produsere flomkart • Fokus på overvann i arealplanleggingen • Sykkel, gange og kollektivtrafikk i arealplaner • Revisjon av reguleringsplaner • Kollektivtransport • Dispensasjoner • Vestby sentrum 	<p>1.1</p> <p>3.2</p> <p>3.3</p> <p>4.1</p> <p>6.3</p> <p>8.1</p> <p>8.2</p> <p>8.7</p> <p>3.6</p> <p>3.7</p> <p>3.8</p> <p>3.9</p> <p>3.10</p>
RO Kommunalteknikk	<ul style="list-style-type: none"> • Utskiftning av gatebelysning til LED • Kompetanseheving • Overvannsstrategi • Lage plan for avløp • Oppgradering av grøfter • Årlige søknader 	<p>2.13</p> <p>8.1</p> <p>8.4</p> <p>8.5</p> <p>8.6</p> <p>7.1</p>
RO Kultur	<ul style="list-style-type: none"> • Økt fokus på sykling 	<p>6.1</p>
RO skole	<ul style="list-style-type: none"> • Gå- og sykkelaksjon rettet mot skolen • Klima som tema i skolen og undervisningen 	<p>6.2</p> <p>6.4</p>
Follo landbrukskontor	<ul style="list-style-type: none"> • Målrettet skogskjøtsel • Informasjon om klima og miljø i landbruk • Effektiv dreneringstiltak i landbruket • Kompetanseheving og bedre formidling av informasjon • Utrede potensiale for bruk av halm fra kornproduksjon til andre formål • Stans i nydyrking av myr og tilhørende tiltak 	<p>5.1</p> <p>5.2</p> <p>5.3</p> <p>5.4</p> <p>5.5</p> <p>5.6</p>

Alle RO	<ul style="list-style-type: none">• Oppfølging av handlingsplan• Redusere CO₂-utslipp fra kommunens bilpark	1.2 3.5
---------	---	------------